

SVENSK POLITIK HÖRS FÖR DÅLIGT!

#hörselmartval

En av fem väljare riskerar att stängas ute från delar av valdebatten, för att den hörs för dåligt.

Satsa på en hörselsmart valrörelse, uppmanar Hörselskadades Riksförbund.

Ge Sverige textning, teleslingor – och riktig demokrati.

Över 1,5 miljoner vuxna i Sverige har en hörselnedsättning. Ungefär var femte väljare.

Ändå är det inte självklart att valrörelsen 2022 blir tillgänglig för hörselskadade. Ändå är det inte självklart att även hörselskadade kan ta del av debatter, intervjuer, kampanjfilmer och valmöten.

Därför uppmanar Hörselskadades Riksförbund (HRF) partier, politiker, arrangörer, debattörer, influencers

**Vilket parti har råd
att vända ryggen åt
en av fem väljare?**

och massmedia att se till att Sverige får en hörselsmart valrörelse – öppen för alla, oavsett hur vi hör.

Det innebär: **Textning** av varje video och tv-sändning.

Teleslinga på möten, **skrivtolkning** och **teckenspråkstolkning** på större arrangemang, samt **god hörbarhet**.

Ytterst är det en fråga om respekt för allas lika värde.

En fråga om medborgerliga rättigheter och demokrati.

För om var femte väljare har svårt att ta del av vad som sägs under valrörelsen – har vi då riktig demokrati?

Hörselskadades Riksförbund

Att svensk politik hörs för dåligt, det drabbar inte bara hörselskadade. Det innebär också att partier, politiker och opinionsbildare inte når ut med sitt budskap till alla. De riskerar att missa cirka 800 000 pensionärer och över 700 000 i yrkesverksam ålder (18–65 år).

Och ärligt talat: **Vilket parti har råd att vända ryggen åt en av fem väljare?**

FN kräver tillgänglig valrörelse

Att kunna ta del av valrörelse och valmaterial är en FN-skyddad rättighet.

Alla som har en funktionsnedsättning ska "effektivt och fullständigt" kunna "delta i det politiska och offentliga livet på samma villkor som andra", enligt FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 29.

...och det gör även svensk lag

Flera svenska lagar och regelverk ställer krav på tillgänglighet.

Diskrimineringslagen slår fast att bristande tillgänglighet är en form av diskriminering.

Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service kräver bland annat att offentliga aktörer textar video. Krav på teleslinga ställs i **plan- och bygglagen** och **Lagen om enkelt avhjälpta hinder**.

TIPS för en hörselsmart valrörelse

Att vara skapa hörselsmart tillgänglighet är inte svårt. Det gäller bara att tänka efter före! Här är några tips. Du hittar fler på hrf.se/val2022.

- **Texta allt – och nå fler!** Textning är nödvändigt för 1,5 miljoner hörselskadade. Men textning innebär också att en video når betydligt fler, eftersom många tittar i bullriga miljöer eller med ljudet av. Textning gör också att videon når fler med annat förstaspråk samt ökar också sökbarheten på webben.

Tre sätt att texta:

- **Skapa undertexter själv – gratis!** Det är busenkelt att autotexta korta videos med hjälp av ett webbverktyg. Så här går det till: hrf.se/autotexta
- **Anlita professionella textare.** Anlita gärna en professionell textare för att säkerställa riktigt bra kvalitet. Det är också det snabbaste, särskilt när det handlar om lite längre filmer.
- **Livetextning:** Om ni streamar live (direktsändar) kan ni använda tre metoder: **skrivtolkning**, **direkttextning** eller **autotextning**. Läs mer om dessa metoder på hrf.se/val2022.

- **Teleslinga – som fungerar.** Över en halv miljon svenskar har hörapparater – och de hör bättre om det finns teleslinga (hörslinga). Se därför till att det finns teleslinga på valmöten, inte bara inomhus, utan också vid valtal och torgmöten utomhus.

Teleslingan gör att ljudet från mikrofonen överförs trådlöst till hörapparater som har satts i t-läge. Lagg därför möten i lokaler med teleslinga eller hyr in en tillfällig teleslinga. OBS: Kontrollera alltid i förväg att teleslingan fungerar som den ska, utan störningar.

- **Bra högtalare – och jämnt ljud.** Bra ljud är inte samma sak som högt ljud. Om ljudet ska nå långt behövs det fler högtalare, inte två högtalare på högsta volym. Ni vill engagera era lyssnare, inte ge dem tinnitus för livet.

- **Bra hörbarhet.** Alla som vill höras och nå ut behöver bra ljudkvalitet, såväl på möten som i videos, livesändningar, poddar och annat. Det ska inte finnas störande ekon eller omgivningsbuller. Skippa också bakgrundsmusik samtidigt som någon talar, annars tappar ni var femte lyssnare direkt.

- **Alla måste tala i mikrofon.** Det är viktigt att allt som sägs av medverkande och åhörare sägs i mikrofon – så att det hörs i högtalarna och på teleslingan.

- **Skrivtolkning – bra för alla.** Boka skrivtolkning till större offentliga arrangemang. Det är ett slags livetextning, som underlättar för hörselskadade, och som uppskattas av de flesta! Forskning visar att vi engagerar oss mer i det som sägs om vi samtidigt kan läsa det vi hör. Ett skrivtolkat valtal kan alltså få bättre genomslag!

- **Boka teckenspråkstolkning.** Ungefär 10 000 i Sverige har teckenspråk som modersmål. För webbsändningar och större möten är det därför bra att boka teckenspråkstolkning – det visar att teckenspråkiga är välkomna! Men teckenspråkstolkning kan inte ersätta textning eller skrivtolkning. Det finns 1,5 miljoner hörselskadade i Sverige som inte kan teckenspråk.

Du hittar fler tips och länkar med praktisk information på hrf.se/val2022.

Fråga oss om råd!

Osäker? Vi på Hörselskadades Riksförbund (HRF) hjälper gärna till med goda råd!

Slå en signal till vår rådgivningstjänst, Hørsellinjen på **0770-888 000** (vardagar kl. 9–12) eller skriv till oss via formuläret på webbsidan: horsellinjen.se/mejla.

Mer praktisk information: hrf.se/val2022

Hörselskadades Riksförbund (HRF), hrf.se